

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 32/23

Λουξεμβούργο, 16 Φεβρουαρίου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-393/21 | Lufthansa Technik AERO Alzey

Το Δικαστήριο διευκρινίζει την έννοια των «εκτάκτων περιστάσεων» υπό τις οποίες η αρμόδια δικαστική αρχή μπορεί να αναστείλει την εκτέλεση απόφασης που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος

Ο εθνικός δικαστής του κράτους μέλους εκτέλεσης οφείλει να διασφαλίσει την αναστολή της διαδικασίας, όταν η εκτελεστότητα απόφασης που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος έχει ανασταλεί στο κράτος μέλος προέλευσης

Στις 14 Ιουνίου 2019 το Amtsgericht Hünfeld (ειρηνοδικείο Hünfeld, Γερμανία) κοινοποίησε στην Arik Air Limited διαταγή πληρωμής για την είσπραξη απαίτησης ύψους 2 292 993,32 ευρώ υπέρ της Lufthansa Technik AERO Alzey GmbH (στο εξής: Lufthansa) και εν συνεχεία εξέδωσε, στις 24 Οκτωβρίου 2019, ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο και, στις 2 Δεκεμβρίου 2019, πιστοποιητικό ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου.

Η Lufthansa απευθύνθηκε σε δικαστικό επιμελητή ο οποίος ασκεί το λειτούργημά του στη Λιθουανία, ζητώντας του να προβεί σε εκτέλεση του ως άνω τίτλου εις βάρος της Arik Air.

Η Arik Air υπέβαλε ενώπιον του Landgericht Frankfurt am Main (πρωτοδικείου Φρανκφούρτης επί του Μάιν, Γερμανία) αίτηση ¹ ανάκλησης του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου και παύσης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη της απαίτησης. Η εταιρία προβάλλει μη νομότυπη κοινοποίηση των διαδικαστικών πράξεων από το ειρηνοδικείο Hünfeld, λόγω της οποίας δεν μπόρεσε να ασκήσει εμπροθέσμως ανακοπή κατά της επίμαχης διαταγής πληρωμής.

Η Arik Air υπέβαλε επίσης προς τον δικαστικό επιμελητή, στη Λιθουανία, αίτηση αναστολής της διαδικασίας εκτέλεσης, μέχρι την έκδοση από το πρωτοδικείο Φρανκφούρτης επί του Μάιν απόφασης με ισχύ δεδικασμένου. Ο δικαστικός επιμελητής απέρριψε την αίτηση, κρίνοντας ότι η εθνική νομοθεσία δεν προέβλεπε δυνατότητα αναστολής υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Με διάταξη του Απριλίου 2020, το πρωτοδικείο Φρανκφούρτης επί του Μάιν, εκτιμώντας ότι η Arik Air δεν είχε αποδείξει ότι ο εκτελεστός τίτλος είχε εκδοθεί παρανόμως, διέταξε την αναστολή εκτέλεσης του σχετικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου υπό τον όρο της καταβολής εγγύησης ύψους 2 000 000 ευρώ.

Με διάταξη που εξέδωσε τον Ιούνιο του 2020, το Kauno apylinkės teismas (πρωτοδικείο Kaunas, Λιθουανία) απέρριψε το ένδικο βοήθημα που είχε ασκήσει η Arik Air κατά της απόφασης του δικαστικού επιμελητή περί μη αναστολής της διαδικασίας εκτέλεσης.

¹ Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε βάσει του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΚ) 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις (ΕΕ 2004, L 143, σ. 15).

Επιληφθέν κατ' έφεση, το Kauno apygardos teismas (εφετείο Kaunas, Λιθουανία) εξαφάνισε την πρωτόδικη διάταξη, διατάσσοντας την αναστολή της επίμαχης διαδικασίας εκτέλεσης εν αναμονή της έκδοσης από το γερμανικό δικαστήριο απόφασης με ισχύ δεδικασμένου επί των αιτημάτων της Arik Air. Το εφετείο Kaunas έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της δυσανάλογα μεγάλης ζημίας που ήταν πιθανόν να προκληθεί από τη διαδικασία εκτέλεσης κατά της Arik Air, η άσκηση ένδικου βοηθήματος κατά του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης συνιστούσε επαρκή λόγο αναστολής της διαδικασίας εκτέλεσης. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε επίσης ότι ουδείς λόγος συνέτρεχε να θεωρηθεί ότι απόκειται στο πρωτοδικείο Φρανκφούρτης επί του Μάιν να αποφανθεί επί του βασίμου της αίτησης αναστολής των πράξεων εκτέλεσης.

Κατόπιν τούτου, η Lufthansa άσκησε αναίρεση κατά της εφετειακής απόφασης ενώπιον του Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Ανωτάτου Δικαστηρίου της Λιθουανίας).

Επιληφθέν αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως του ως άνω δικαστηρίου, το Δικαστήριο διευκρινίζει το νόημα και το περιεχόμενο της έννοιας των «εκτάκτων περιστάσεων» υπό τις οποίες το αρμόδιο δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης μπορεί, δυνάμει του άρθρου 23 του κανονισμού 805/2004², να αναστείλει την εκτέλεση απόφασης που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος στο κράτος μέλος προέλευσης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Πρώτον, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η διαλαμβανόμενη στο άρθρο 23, στοιχείο γ', του κανονισμού 805/2004 έννοια των «εκτάκτων περιστάσεων» αφορά την περίπτωση κατά την οποία η συνέχιση της διαδικασίας εκτέλεσης απόφασης που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος, όταν ο οφειλέτης έχει ασκήσει, στο κράτος μέλος προέλευσης, ένδικο μέσο ή βοήθημα κατά της απόφασης αυτής ή έχει υποβάλει αίτηση διόρθωσης ή ανάκλησης του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου, θα εξέθετε τον οφειλέτη σε πραγματικό κίνδυνο ιδιαιτέρως σοβαρής ζημίας. Η αποκατάσταση μιας τέτοιας ζημίας θα ήταν αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής σε περίπτωση εξαφάνισης της εν λόγω απόφασης ή διόρθωσης ή ανάκλησης του πιστοποιητικού εκτελεστού τίτλου. Η έννοια των «εκτάκτων περιστάσεων» δεν παραπέμπει σε περιστάσεις συνδεδεμένες με την ένδικη διαδικασία η οποία κινήθηκε στο κράτος μέλος προέλευσης κατά της απόφασης που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος ή κατά του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου.

Προκειμένου να καταλήξει στο ανωτέρω συμπέρασμα, το Δικαστήριο, καταρχάς, παρατηρεί ότι η έννοια «έκτακτες περιστάσεις» αποτελεί αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης. Συναφώς, η χρήση από τον νομοθέτη της Ένωσης της ανωτέρω έννοιας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης δεν θέλησε να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως αποκλειστικώς στις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, οι οποίες προκύπτουν, κατά κανόνα, από απρόβλεπτα και αναπόφευκτα γεγονότα που οφείλονται σε ξένη προς τον οφειλέτη αιτία. Επομένως, η ευχέρεια αναστολής της διαδικασίας εκτέλεσης απόφασης η οποία έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος πρέπει να επιφυλάσσεται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες η συνέχιση της εκτέλεσης θα εξέθετε τον οφειλέτη σε πραγματικό κίνδυνο ιδιαιτέρως σοβαρής ζημίας, η αποκατάσταση της οποίας θα ήταν αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής σε περίπτωση ευδοκίμησης του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος που άσκησε ή της αίτησης που υπέβαλε στο κράτος μέλος προέλευσης. Η κίνηση τέτοιας ένδικης διαδικασίας από τον οφειλέτη αποτελεί, εξάλλου,

² Βάσει της εν λόγω διάταξης, η οποία φέρει τον τίτλο «Αναστολή ή περιορισμός της εκτέλεσης»:

«Εάν ο οφειλέτης:

- ασκήσει ένδικο μέσο κατ' αποφάσεως, που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος, συμπεριλαμβανομένης της αίτησης επανεξέτασης κατά την έννοια του άρθρου 19, ή

- έχει ζητήσει τη διόρθωση ή την ανάκληση του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου σύμφωνα με το άρθρο 10, το αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή στο κράτος μέλος εκτέλεσης μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη:

α) να περιορίζει τη διαδικασία εκτέλεσης σε συντηρητικά μέτρα, ή

β) να εξαργά την εκτέλεση από την παροχή της εγγύησης που αυτό καθορίζει, ή

γ) σε έκτακτες περιστάσεις να αναστέλλει τη διαδικασία εκτέλεσης.»

προϋπόθεση προκειμένου το αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης να εξετάσει κατά πόσον συντρέχουν έκτακτες περιστάσεις.

Περαιτέρω, η κατανομή αρμοδιοτήτων, στην οποία προβαίνει ο κανονισμός 805/2004, μεταξύ των δικαστηρίων και αρχών του κράτους μέλους προέλευσης και εκείνων του κράτους μέλους εκτέλεσης σημαίνει ότι τα δικαστήρια ή οι αρχές του κράτους μέλους εκτέλεσης δεν έχουν αρμοδιότητα να εξετάζουν, στο πλαίσιο αίτησης αναστολής της διαδικασίας εκτέλεσης, απόφαση επί μη αμφισβητούμενης αξίωσης η οποία εκδόθηκε στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πιστοποίησή της ως ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου. Επομένως, τα δικαστήρια ή οι αρχές του κράτους μέλους εκτέλεσης διαθέτουν περιορισμένο περιθώριο εκτίμησης όσον αφορά την εκτίμηση των περιστάσεων βάσει των οποίων είναι δυνατό να γίνει δεκτή αίτηση αναστολής εκτέλεσης. Κατά την εξέταση μιας τέτοιας αίτησης και προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον συντρέχουν έκτακτες περιστάσεις υπό την έννοια της ως άνω διάταξης, τα εν λόγω δικαστήρια ή αρχές πρέπει να περιορίζονται στη στάθμιση του συμφέροντος του δανειστή να προβεί σε άμεση εκτέλεση της απόφασης σχετικά με την απαίτησή του και του συμφέροντος του οφειλέτη να αποφύγει ιδιαιτέρως σοβαρή και ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη ζημία.

Δεύτερον, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι το άρθρο 23 του κανονισμού 805/2004 επιτρέπει την ταυτόχρονη εφαρμογή των μέτρων περιορισμού και παροχής εγγύησης που προβλέπονται υπό τα στοιχεία α' και β' της διάταξης αυτής ³, όχι όμως την ταυτόχρονη εφαρμογή ενός από τα ανωτέρω δύο μέτρα και του μέτρου της αναστολής της διαδικασίας εκτέλεσης που προβλέπεται υπό το στοιχείο γ' της ίδιας διάταξης.

Τρίτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι, όταν η εκτελεστότητα απόφασης που έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος έχει ανασταλεί στο κράτος μέλος προέλευσης και το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 805/2004 προσκομίστηκε στο δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης, το δικαστήριο αυτό οφείλει να αναστείλει, βάσει της εν λόγω απόφασης, τη διαδικασία εκτέλεσης που κινήθηκε στο κράτος εκτέλεσης ⁴.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της
Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελάκη ☎ (+352) 4303 2582

Μείνετε συνδεδεμένοι!

³ Τα εν λόγω μέτρα αφορούν αντιστοίχως τον περιορισμό της διαδικασίας εκτέλεσης σε συντηρητικά μέτρα (α) και την εξάρτηση της εκτέλεσης από την παροχή της εγγύησης που καθορίζει το αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή στο κράτος μέλος εκτέλεσης (β).

⁴ Ως προς το σημείο αυτό, το Δικαστήριο αποφαινεται βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 805/2004, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 του κανονισμού.

Το άρθρο 6 του κανονισμού 805/2004, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαιτήσεις για την πιστοποίηση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου», προβλέπει στην παράγραφο 2 τα εξής: «Όταν απόφαση η οποία έχει πιστοποιηθεί ως ευρωπαϊκός εκτελεστός τίτλος δεν είναι πλέον εκτελεστή ή το εκτελεστό της έχει ανασταλεί ή περιορισθεί, εκδίδεται πιστοποιητικό, κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται ανά πάσα στιγμή στο δικαστήριο προέλευσης, στο οποίο αναφέρεται η έλλειψη ή ο περιορισμός του εκτελεστού, με τη χρησιμοποίηση του έντυπου υποδείγματος του Παραρτήματος IV.»

Το άρθρο 11 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αποτελέσματα του πιστοποιητικού ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου», ορίζει τα εξής: «Το πιστοποιητικό ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου φέρει αποτελέσματα μόνον εντός των ορίων του εκτελεστού της απόφασης.»